

Erken İnfansi Döneminde Bir Boğmaca Olgusu

Ateş KARA¹, A. Bülent CENGİZ¹

¹ Hacettepe Üniversitesi Tıp Fakültesi, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Anabilim Dalı, Çocuk İnfeksiyon Hastalıkları Bilim Dalı, Ankara

Soru(n)

Boğmacanın ülkemizde özellikle ergen, erişkin ve bebekleri etkileyen bir infeksiyona döndüğünü düşündüren veriler bulunması.

Olay/Olgu

Türkiye'de boğmaca aşısı, 1968 yılından beri uygulanmaktadır. 2007 yılına kadar, difteri-tetanoz-tam hücreli boğmaca (DBT) aşısı şeklinde, bebeklere yaşamın ilk yılında üç doz (2, 3 ve 4. ayda) ve 16-24 aylık iken rapel doz olacak şekilde toplam dört doz yapılmıştır. 2007'den beri tam hücreli boğmaca aşısı yerine aselüler aşı (DaBT-IPA-Hib) uygulamasına geçilmiştir. Önceki yıllarda %60-70 düzeyinde olan DBT3 aşı oranları, 2009 yılına gelindiğinde %97'ye ulaşmıştır. Son yıllarda artan aşı oranları ile birlikte ülkemizde boğmaca insidansında önemli bir azalma olmuştur. Ancak, boğmaca ülkemizde, diğer gelişmiş ülkelerde olduğu gibi vaka sayısı olarak çok azalmasına rağmen özellikle ergen, erişkin ve bebekleri etkileyen bir infeksiyon hastalığı şekline döndüğünü düşündüren veriler bulunmaktadır.

Ne Yapıldı?/Ne Yapılmış?

Bir vaka sunumu ile hem yenidoğan dönemi boğmaca riskine hem de bu bebeklerde kaynağın yakın çevresi olabileceğine dikkat çekmek istedik. Otuz sekiz hafta 2 günlük olarak 3200 gram doğan erkek bebeğin, 28 günlük iken başlayan öksürük ve nefes tutması şikayetleri ile hastanemize başvurduğu, fizik muayenesinde öksürük ve apnesi tespit edilen, akciğer dinleme bulguları normal olan bebeğin ateşinin olmadığı ve diğer fizik muayene bulgularının ve gelişiminin yaşı ile uyumlu olduğu tespit edildi. Laboratuvar testlerinde beyaz küresi 28.000/mm³, Hb değeri 12 g/dL, akciğer grafisi normal bulundu. Boğaz kültüründe *B. pertussis* üremesi tespit edildi.

Bebeğin 15 yaşındaki abisinin iki ay önce başlamış ve yaklaşık 30 gün süren öksürüğünün olduğu ve annesinin de son 15 gündür aralıklı olarak prodüktif olmayan öksürüğünün olduğu öğrenildi. Annenin alınan boğaz kültüründe üreme olmazken, anne ve 15 yaşındaki abinin serolojik değerlendirmelerinin yakın dönem geçirilmiş boğmaca infeksiyonu ile uyumlu olduğu görüldü.

Yorum/Öneri/Tartışılması İstenen Konu

İnfekte ergen ve erişkinler, aşılanması yapılmamış ya da henüz tamamlanmamış bebekler için infeksiyon kaynağı oluştururlar. Bebekleri koruma için koza stratejisi içinde, yeni annelerin ve yenidoğanla sıkı temasta olanların aşılanması (sağlık çalışanlarının, çocuk bakımevlerinde çalışanların) selektif aşılanması düşünülmelidir.